

Templárske dobrodružstvá cestujú po kraji

PRÍDTE PREŽIŤ STREDOVEKÚ ATMOSFÉRU POD LIKAVSKÝ HRAD

O tom, že templári na Slovensku vskutku boli sa mohli diváci na vlastné oči presvedčiť 15. júla tohto roku v kaštieli Radola počas prvej templárskej výpravy.

Vydali sa tak spoločne s nebojácami tak spoločne s nebojácami tak spoločne s nebojácami od hlavy až po päty v brnení po templárskych cestách, ktoré sú organizované v rámci projektu „Objavme spolu Žilinský kraj“. Projekt realizovaný s podporou Európskej únie, Regionálneho operačného programu, je určený najmä na podporu cestovného ruchu nášho kraja, v ktorom sa prepletli cesty histórie a národov.

Celodenný program, ktorý sa uskutočnil v renesančnom kaštieli v najstaršej kysuckej obci Radola, navštívilo viac ako 700 divákov. Prvých 400 návštevníkov sa pri prechádzaní vstupnou bránou ocitlo nie len v inom storočí,

Templári pod hradom Likava už 1. septembra
Nenechajte si ujsť rytiersky rád naživo s bohatým programom.

ale získalo aj pamätne mince z podujatia. Postupne sa stali súčasťou prvej templárskej vý-

pravy s názvom „Chute a vône stredoveku“, ktorá predstavila pravý stredoveký jarmok,

prípravu stredovekých jedál, dobové remeslá, stredoveký voľný čas, stredovekú hygie-

nu a ukážky bojov. Do vóni jedál a rinčiacich mečov sa „zapletali“ aj tóny piesní zboru stredovekej hudby Arcus zo Žiliny. Druhou časťou programu boli templárske rytieri v plnej zbroji. Dokonalé narábanie s mečom, sekerou, kopijou, no najmä chrabrosť, čnosť, statočnosť a odvaha v boji uchvátila divákov, ktorí so zatajeným dychom sledovali hlavný program. V tretej časti templárskej výpravy si mohli návštevníci odskúšať templárske akademie. Pod vedením rytierov mali možnosť zažiť skutočné šermovanie, lukostrelbu, strielanie z kuše, rôzne stredoveké hry a vedomostné kvízy, za ktoré boli patrične odmenení.

Cesty templárskych bojovníkov pokračujú ďalej. Prvý deň v mesiaci september odštartuje druhá templárska výprava v amfiteátri pod hradom Likava. Práve na Liptove je najviac zmienok o tom, že templárski rytieri tu skutočne prebývali. Spomínajú sa

najmä v spojitosti s vrchom Mních, Kostolom Všešvätých v Ludrovej. História a legendy poukazujú na Kostol svätého Martina v Martinčeku a taktiež aj k hradu Likava, pod ktorým môžete aj vy zažiť celý deň s templármi. Okrem bohatého programu zažijete predstavenie legendy o templárskom majstrovi Johannesovi Gotfriedovi Von Herbersteinovi, ktorého krypta sa nachádza v Kostole v Ludrovej, nazriete do poľného lazaretu či výstupite na Likavský hrad v sprievode templárskych rytierov.

Aj napriek tomu, že náš od templárskeho veku delí viacero storočí, stále nás priťahuje svojou tajomnosťou. Preto pozastavte zub času a skúste sa vrátiť do minulosti. Ak predsa len nestihnute druhú templársku výpravu, „neveďte hlavu“. Čaká na Vás hrad Blatnica, a to 9. septembra, hrad Strečno 13. októbra a najnavštevovanejší Oravský hrad, ktorý zároveň ukončí templárske výpravy 17. novembra 2012.

Upozornite na výnimočné osobnosti

Už po druhýkrát majú obyvatelia Žilinského samosprávneho kraja (ŽSK) možnosť navrhnúť významné osobnosti zo svojho okolia, ktoré sa významnou mierou prispeli k rozvoju a prezentácii kraja.

Kraj opäť hľadá výnimočných ľudí, ktorým udelí jedno zo svojich ocenení. „Je pre nás ctou oceniť osobnosti z nášho kraja, ktoré sa významnou mierou zaslúžili o šírenie dobrého mena našej župy doma i v zahraničí. Som si istý, že medzi nami žije množstvo mimoriadnych ľudí, ktoré si zasluhujú ocenenie a náš obdiv. Vyzývame preto všetkých obyvateľov

Pedagóg Ján Pagáč
Jeho meno sa stalo pojmom v oblasti ochranárstva v medzinárodnom meradle. Ocenenie si prevzal z rúk predsedu kraja Juraja Blanára.

Žilinského kraja, aby do konca augusta poslali svoje návrhy a nominácie na ocenenie a doručili ich v písomnej

podobe poštu, osobne alebo e-mailom na Úrad ŽSK,“ uviedol predseda ŽSK Juraj Blanár. Návrhy musia obsahovať

charakteristiku zásluh navrhovaných osôb, ich súhlas s nomináciou a odôvodnenie predloženého návrhu. Predseda ŽSK môže na návrhy občanov, poslancov Zastupiteľstva ŽSK, občianskych združení, umeleckých a vedeckých inštitúcií odovzdať jedno z troch ocenení - Cenu ŽSK, Pamätnú plaketu alebo Litterae Memoriales. Vlni udelil ŽSK ocenenia piatim osobnostiam. Cenu ŽSK si odniesli pedagóg a ochránár Ján Pagáč, cyklista Peter Sagan a Zlatoň Babík, dirigent a vedúci detského speváckeho zboru. Pamätnú plaketu si z rúk predsedu ŽSK prevzali lekári Igor Čombora a Karol Chrenko za celoživotný prínos v oblasti zdravotníctva.

Skončila olympiáda, príde kalokagatia

Tohtoročné letné prázdniny osviežili výkony a rekordy spod olympijských kruhov, na ktoré môžu stredoškólači Žilinského samosprávneho kraja nadviazať i v novom školskom roku 2012/2013, keď sa pustia do zápolenia v rámci súťaže „Župná kalokagatia“.

Súťaž preverí študentov stredných škôl v športových výkonoch a zároveň v nadobudnutých vedomostiach.

Desať tímov vzišlo ešte počas minulého školského roka z piatich regionálnych súťaží. O postup do krajského kola bojovalo spolu 45 škôl. Za Oravu budú o víťazstvo v krajskom kole bojovať študenti tvrdošínskeho gymnázia a Spojenej školy Slanická osada v Námestove. Tak ako olympiáda i Župná kalokagatia sa snažia o súlad tela a ducha. Stredoškólska súťaž motivuje študentov k využívaniu nielen svojich športových daností a budovaniu svojej „fyziky“,

ale i teoretických vedomostí v oblasti dopravy, trestno-právnej zodpovednosti, štátu a práva, ekonomiky, športu, prvej pomoci, histórie a geografie, topografie, prevencie drogových závislostí, bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, protipožiarnej ochrany a civilnej ochrany. V novom školskom roku spoznáme krajského víťaza už šiesteho ročníka Župnej kalokagatie.

Rozhodnú fyzická i vedomosti

Študentov do krajského kola Župnej kalokagatie posunuli i dobré znalosti prvej pomoci.

Žilinský kraj podporuje nápady z Oravy

Krajská samospráva vyčlenila na podporu významných aktivít v Turci, Liptove, Orave, Hornom Považí a Kysuciach na rok 2012 spolu 90 000 eur.

Celú sumu rozdelil Žilinský samosprávny kraj (ŽSK) v dvoch kolách pre 127 regionálnych projektov.

„Podpora projektov je zameraná na aktivity v oblasti školstva a vzdelávania, záujmovo-umeleckej činnosti a kultúrnych aktivít, športu a telovýchovy, zdravotníctva, sociálnych služieb, charity či verejnosprospešných aktivít. Na začiatku júla sme uzavreli druhé kolo a rozdelili do všetkých piatich regiónov zvyšných 22 780 eur pre 37 projektov,“ uviedol predseda Žilinského samosprávneho kraja Juraj Blanár. Podpora rôznym združeniam, práv-

nickým a fyzickým osobám - podnikateľom funguje už od roku 2004.

Medzi podporenými uchádzačmi z Oravy bola v druhom kole napríklad úspešná obec Dlhá nad Oravou, ktorá aj s príspevkom krajskej samosprávy zorganizovala už šiesty ročník Obecných slávností pod Ostrým vrchom, ktorým patrili záver júla. Kraj podporil aj vydanie vzdelávacej pomôcky pre základné školy pod názvom „Poznáš svoj región - Oravu?“, ktorú vytvorila Agentúra pre regionálny rozvoj Sever v Dolnom Kubíne. Kraj dotoval aj opravu krojov, krojových doplnkov a hudobných nástrojov folklórneho súboru Skorušina z obce Liesek. Kraj finančne prispel aj na projekt vzdelávania detí zo sociálne slabšieho prostredia občianskeho združenia Harlekyn v Nižnej. ŽSK doteraz

podporil 668 projektov a spolu poskytol zo svojho rozpoč-

tu na regionálne aktivity žiadateľov viac ako 370 000 eur.

Pomoc na udržiavanie tradícií
Tisíc eur prispel samosprávny kraj na opravu krojov folklórneho súboru Skorušina.

Cestári sa počas leta nenudia

Jednotlivé závody Správy ciest Žilinského samosprávneho kraja (ŽSK) majú aj počas leta plné ruky práce s údržbou ciest II. a III. triedy. Ak nahliadneme do týždenného plánu oravského závodu, nájdeme tam okrem pravidelného kosenia trávnatých porastov, orezovania okrasných stromov a výrubu krovia popri cestách, reguláciu svahov obecných potokov (naposledy v Žaskove a Leštínach), opravy lokálnych výtčkov a povrchov vozoviek

(ako ostatný krát v Sihelnom, Vaňovke, na trasách Oravského Lesná - Zákamenné, Zuberec - Zverovka, Vitanová - Zuberec a Trstená - Ústie), čistenie priepustov, vpustov, šácht, vozoviek (napríklad i po nevhodách) alebo aj opravu chodníka na moste (Podbiel). Závod Orava Správy ciest ŽSK sa stará spolu o viac ako 328 kilometrov ciest, z toho 86,5 kilometrov II. triedy a 241,8 kilometrov ciest III. triedy. Na ich trase spravuje spolu 178 mostov s dĺžkou 2,7 kilometra.

Text: Z. Stančíková, Z. Gaciková. Foto: archív ŽSK.